

A Kúria a ... jogtanácsos által képviselt felperesnek az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Módszertani és Jogi Képviseleti Főosztálya, (ügyintéző: ...) által képviselt Pest Megyei Bíróság alperes ellen bírósági jogkörben okozott kártérítés iránt a Fővárosi Bíróság előtt 21.P.634.312/2004. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.287/2011/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 85. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 244.400 (Kétszáznegyvennégyezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 244.400 forint fellebbezési illetéket.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló lényegi tényállás szerint 2001. január 31-én ... felszámolási eljárást kezdeményezett a felperes, mint adós ellen az alperes előtt. Kérelmét arra alapította, hogy a felperes a vele megkötött építéskivitelezői-vállalkozási szerződés alapján a ... szám alatt felépített lakóház vizesedése miatt felmerült kijavítási költség megfizetésére köteles. A felperes a tartozást a felszámolási eljárás megindítását megelőzően nem vitatta.

2001. február 21-én az alperes végzésével felhívta a felperest arra, hogy nyilatkozzon: elismeri-e a hitelező követelését. A

bíróság a felperes ügyvezetőjének, ...nak a cégnyilvántartásban feltüntetett, ... szám alatti lakcímre adta ki a felhívást, amelyet egy meghatalmazott vett át. A tértivevény szerint a címzett elköltözött a ... szám alatti címre. A felperes ügyvezetője 2001. március 28-án kelt beadványában bejelentette, hogy nem ismeri el a hitelező követelését. A kérelmező fenntartotta a kérelmét, ezért az alperes 2001. május 23-i végzésével felhívta az adóst: 8 napon belül igazolja, hogy a hitelező követelését már a felszámolás elrendelése iránti kérelem átvétele előtt is vitatta. A végzést szintén ... ügyvezető részére rendelte kézbesíteni a ... szám alatti címre, ahonnan a küldemény „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

2001. június 25-én kelt 4.Fpk.13.01-0076/10. számú végzésével az alperes megállapította a felperes, mint adós fizetéseképtelenségét, és elrendelte a felszámolását. Felszámolóként a ... Kft-t jelölte ki. Ezt a végzést a bíróság ismét ... ügyvezető részére a ... szám alatti címre adta ki, ahonnan „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a küldemény. Az alperes ezt követően meghozott határozatával megállapította, hogy a felszámolást elrendelő végzés 2001. augusztus 13-án jogerőre emelkedett. A határozatot ... részére a ... szám alatti címre, és a felperes ... szám alatti székhelyére is kézbesítette. Az ügyvezetőnek címzett küldemény „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, míg a felperes kft. részére kiadott végzést 2001. november 13-án egy meghatalmazott vette át.

2001. november 13-án a felperes bejelentette, hogy 2001. november 12-én egyezséget kötött ..., amely szerint a felszámolási eljárásban érvényesített igény nagyságától függetlenül a hitelező az adós részéről 2.000.000 forint egyösszegű kifizetése esetén követelését kielégítettnek tekinti.

Egyúttal előadta, hogy fizetéseképtelenségének megállapítása és a felszámolás elrendelése a Pp. és a csődtörvény eljárási szabályainak sorozatos megsértésével történt. Ezzel kapcsolatban azonban konkrét nyilatkozatot nem tett.

2002. február 27-én a felszámolási eljárásban megtartott tárgyaláson a hitelező és az adós egyezséget kötöttek, amely szerint a felperes a korábbi megállapodásban rögzített 2.000.000 forint, továbbá 15.000 forint közzétételi díj megfizetésére kötelezte magát, amit a hitelező kötelezettségvállalásként tudomásul vett. Az egyezséget az alperes végzésével jóváhagyta, a felszámoló díját 1.811.350 forintban állapította meg, és kötelezte az adóst, hogy a felszámolónak 1.393.250 forint felszámolói díjat és 6.000 forint készkiadást utaljon át, továbbá fizesse meg a le nem rótt 40.000 forint eljárási illetéket.

A felperes kereseti kérelmében 4.074.205 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, bírósági jogkörben okozott kártérítésként. Álláspontja szerint a bíróság a

küldeményeket tévesen nem a felperes székhelyére, hanem ügyvezetője megszűnt lakcímére küldte meg. Ezért a felszámolás tényéről csak a kijelölt felszámoló megkereséséből értesült. Sérelmezte, hogy a bíróság nem hívta fel a kérelmezőt annak igazolására: követelése beszedését megkísérelte-e. A felszámoló a lefolytatott egyeztetés alapján legfeljebb 500.000 forintig találta megalapozottnak a hitelező követelését. A kényszeregyezség alapján a felperesnek 1.393.205 forint felszámolói díjat kellett megfizetnie. A felszámolási eljárás során jogi képviselőt kellett igénybe vennie, aminek 1.000.000 forint volt a költsége. A kényszeregyezség alapján kifizetett 2.000.000 forintból 1.400.000 forint volt az az összeg, amely a kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján megalapozott volt, 600.000 forint pedig a hitelező által megbízott műszaki vezető mulasztása miatt merült fel, mert jogszabályban előírt kötelezettségét megszegte. Hivatkozott arra is, hogy a felszámolási eljárás elrendelése miatt új adóbevallást kellett készítenie, illetve ellenőrzést végeztetnie, zárómérleget kellett készíttetnie, amelyek miatt 375.000 forint könyvelési díj többletköltsége merült fel. Mindemellett pontosan meg nem állapítható kárként 300.000 forint kárátalány megtérítését is követelte. A felszámolási eljárás miatt 406.000 forint tartozást volt kénytelen egyösszegben kifizetni, amit egyébként az általa kötött szerződés alapján részletekben, későbbi lejáráttal kellett volna megfizetnie.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes „nem járt el helyesen”, amikor a küldeményeket a felperes képviselője részére nem a felperes székhelyére rendelte kiadni, ezért a kézbesítési eljárás joghatás kiváltására nem volt alkalmas. Ugyanakkor a felperes a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem bizonyította, hogy a hitelezők követelését a felszámolási eljárás megindítása előtt vitatta volna, ezért az alperes megalapozottan állapította meg a felperes fizetéseképtelenségét. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását kiegészítette azzal, hogy az alperes jogellenes és felróható magatartást tanúsított, mivel elzárta a felperest annak lehetőségétől, hogy bizonyítsa: a hitelező követelését a felszámolási eljárás megindítását megelőzően vitatta, illetve erre alapítottnak a felszámolás közzététele és a felszámoló kijelölése előtt, a felszámolást elrendelő határozat ellen fellebbezést terjesszen elő.

A másodfokú bíróság ugyanakkor egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperesnek a felperes fizetéseképtelenségét megállapító és a felszámolását elrendelő határozata megfelelt az irányadó jogszabálynak, tehát az 1991. évi XLIX. törvénynek (Cstv.) a kérelem előterjesztésekor és elbírálásakor hatályos 27. § (1)

bekezdése, valamint a (2) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezéseknek, ezért az nem volt jogellenes. A hitelező teljesítette a Cstv. 24. § (1) bekezdésében előírt feltételeket. Az igénye alapját képező szerződéses jogviszonyt, az ebből eredő meghatározott jogcímre alapított ésösszege szerűségében megjelölt követelése teljesítésére irányuló fizetési felszólítás megküldését, annak felperes általi átvételét igazolta, és közölte, hogy az adós követelését nem vitatta. A felperes fizetése képtelensége megállapítását és felszámolásának elrendelését a küldemények szabályszerű kézbesítése esetén is kizárólag azzal akadályozhatta volna meg, ha bizonyítja, hogy a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontja szerinti feltételek nem álltak fenn, mert a tartozást a felszámolásra irányuló kérelem kézhezvétele előtt vitatta. A jogerős ítélet szerint a felperes ezt a perben nem bizonyította. A felszámolási iratokból kitűnően a hitelező az 1999. augusztus 27-én kelt levelében értesítette a felperest az épület vizesedéséről és ezért helyszíni szemlére hívta. Majd 2000. november 7-én a hitelező levelében felszólította az elvégzett javítási munkákkal felmerült költségek megfizetésére. A felperes azonban a helyszíni szemlén nem jelent meg, a meghívóban közöltekre és a felszólító levélre nem válaszolt.

Tehát a felperes fizetése képtelensége megállapítására és felszámolásának elrendelésére az adott okot, hogy a hitelező hibás teljesítésre utaló tájékoztatására nem reagált, a meghívó ellenére a hiba okának feltárására irányuló helyszíni szemlén nem vett részt és a hitelező fizetésre felszólító írásbeli felhívásának kézhezvétele után sem vitatta a követelést. Ezért a keresettel érvényesített károk nem az alperes jogellenes és felróható magatartásával okozati összefüggésben merültek fel. Erre tekintettel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti konjunktív feltételek fennállását a felperes nem bizonyította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását kérte, a keresetnek helyt adó határozat meghozatala mellett. Előadta, hogy a szabálytalan kézbesítéssel elvonták jogorvoslati jogát és ezáltal egy megalapozatlan felszámolási eljárás indult. A becsatolt iratok egyértelműen igazolják a hatálytalan kézbesítést. Megalapozatlan volt a felszámolás, mivel a társaságnak a számláján a felszámolás megindításakor 8.000.000 forint állt rendelkezésre, míg a követelés csak 3.000.000 forint volt. Maga a felszámoló is úgy nyilatkozott, hogy a felszámolás elrendelése megalapozatlan volt minden tekintetben, eljárásjogi és anyagi jogi szempontból is. A felszámolás kezdetén lekért céginformáció a felszámolás későbbi szakaszában már nem volt aktuális. A céginformációs rendszer igazolja, hogy a felperes szabályszerűen és határidőben jelentette be a cím változását.

Nyilvánvaló, hogy a hitelező igénye csak részben volt helytálló, így alaptalan igényre el sem lehetett volna rendelni a felszámolást. Az alperes elzárta attól a lehetőségtől a felperest, hogy a jogerős felszámolás kimondása előtt a tartozást kiegyenlítse. Hivatkozott az Európai Emberi Jogi Bíróság döntéseire, amelyekben a jogalkalmazói hibák esetén a kérelmező vagy más érintett kárigényénél, még osztott felelősség esetén is a jogalkalmazó elmarasztalása a gyakorlat. Elvi élel emelte ki, hogy a perbeli érvelés a felelősség körében az elemi logika szabályait sérti, mivel a Pest Megyei Bíróság szabálytalan kézbesítése nélkül a társaság nem került volna felszámolás alá és a fellebbezési határidő alatt, pénzforrás igazolt megléte okán, lehetőség lett volna egyezséggel rendezni a vitás kérdést. Az indokolatlan felszámolás okán tetemes anyagi kár merült fel a felperesnél.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A felszámolási eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes keresetét.

A Cstv. 6. § (2) bekezdése szerint azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény külön nem szabályoz, a Pp. rendelkezései - a polgári nem peres eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel - megfelelően irányadóak azzal, hogy a felszámolási eljárásban félbeszakadásnak nincs helye. A felszámolási eljárásban is helye van igazolási kérelemnek.

A Pp. 219. § (1) bekezdés d) pontja alapján a tárgyaláson kívül hozott végzést az érdekelt féllel kézbesítés útján kell közölni.

A cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági eljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény (Ctv.) 16. § (1) bekezdése értelmében a cég székhelye a központi ügyintézés helye. A Ctv. 12. § (1) bekezdés szerint a cégre vonatkozó adatok nyilvántartása a cégjegyzékben történik. A cégjegyzék valamennyi cég esetében tartalmazza a cégjegyzésre jogosultak nevét, lakóhelyét, tisztségét. A képviselőt ellátásáról a Ctv. 17. § (1) bekezdése rendelkezik. Eszerint a cégjegyzési jog a cég írásbeli képviselőtére, a cég nevében történő aláírásra való jogosultság.

A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLV. törvény (Gt.) 39. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaságot a vezető tisztségviselők képviselik harmadik személyekkel szemben, valamint bíróságok és más hatóságok előtt.

A Gt. 156. §-a értelmében kft. esetében a társaság ügyeinek

intézését és a társaság képviselőjét a tagok közül vagy kívülálló személyek köréből választott egy vagy több ügyvezető látja el.

A Cstv. 3. § (1) bekezdés d) pontja értelmében e törvény alkalmazásában a kft, mint gazdálkodó szervezet vezetője az ügyvezető.

A cégkivonatból megállapíthatóan a cég székhelyének címeként ...míg a kft. képviselőjére jogosult ügyvezetőjének, ... címeként a felszámolási eljárás megindításáig, majd annak befejezését követően is a ...szám alatti cím volt feltüntetve, egészen 2005. december 1. napjáig. Ezt követően került bejegyzésre a cégnyilvántartásba az ügyvezető címeként a kft. székhelyének címe. Tényként állapítható meg, hogy az 5. sorszámú végzés kézbesítésekor visszaérkezett tértivevényen feltüntetett ...szám alatti cím az ügyvezető címeként a cégnyilvántartásba soha nem került bejegyzésre.

A Ctv. 3. § (1) bekezdése deklarálja a cégnyilvántartás közhitelességét. Ebből következően abban a kérdésben, hogy kit kell a cég képviselőjére jogosultnak tekinteni, és milyen címre lehet részére kézbesíteni, a cégjegyzék adatai az irányadók. A cégjegyzésre, a kft. képviselőjére jogosult személy lakcímváltozásának bejelentése az ügyvezetőt terheli.

A cégnyilvántartás nyilvánosságának elve azt is jelenti, hogy a cég a cégjegyzéket érintő adatokra csak azt követően hivatkozhat a hatóság előtt, a különböző eljárásokban, ha annak közzététele a Céglőnyben már megtörtént, kivéve ha bizonyítja, hogy a harmadik személy az adatot, okiratot már korábban ismerte (Ctv. 10. §).

A fenti rendelkezések egybevetésével megállapítható, hogy a kft. képviselőjére jogosult ügyvezetője részére a cégnyilvántartás szerinti címre történő kézbesítés a jogszabályoknak megfelelő eljárás.

A peradatokból megállapítható, hogy az alperes 5. sorszámú végzését a hitelező felszámolás elrendelése iránti kérelmével együtt a cégnyilvántartásba az ügyvezető lakcímeként bejegyzett címen az ügyvezető meghatalmazottja átvette. A bíróság felhívására érdemi nyilatkozatot tett, amelyben vitatta a követelést.

Ezt követően az alperes 9. sorszámú végzésével a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontja alapján felhívta az ügyvezetőt a felszámolás elrendelésének terhével, hogy igazolja, a követelést már a hitelezői kérelem benyújtása előtt vitatta. A végzés az ügyvezető cégnyilvántartásban feltüntetett címéről „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. Ezt követően a bíróság 10. sorszámú végzésével elrendelte a felszámolást, mivel a végzésre a megadott határidőben nyilatkozat nem érkezett. E végzést a posta szintén „nem kereste” jelzéssel küldte vissza.

A postai tevékenységről szóló 133/1993.(IX.29.) Korm.rendelet 17. § (1) bekezdése értelmében a hivatalos irat a címzetten kívül meghatalmazottjának, annak hiányában a helyettes átvevőnek kézbesíthető. A (2) bekezdés szerint a hivatalos irat kézbesítését

a szolgáltató két alkalommal kíséri meg. A (4) bekezdés alapján az értesítő kézbesítésének idejét, valamint a második alkalommal megkísérelt kézbesítés eredménytelenségét és annak idejét a térítvényen fel kell tüntetni.

A Pp. 99. § (2) bekezdése alapján a bírósági iratokat a kézbesítés második megkísérlésének napját követő 5. munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át.

Mindezekből kitűnően a kft. képviselőjére jogosult ügyvezető a cégnyilvántartásba bejegyzett címen a bíróság által kézbesített iratokat előbb meghatalmazottja útján átvette, majd a részére megküldött végzéseket a posta ugyanerről a címről „nem kereste” jelzéssel küldte vissza.

Az alperes ezért megalapozottan tekintette a határozatokat szabályszerűen kézbesítettnek, és jogszabálysértés nélkül alkalmazta annak jogkövetkezményeit.

A Kúria utal arra, hogy a felperes a bíróság 5. sorszámú végzéséből értesült a felszámolás elrendelése iránti kérelemről, azonban ennek ellenére az ügyben nem érdeklődött, és a felszámolás elrendelésének jogerőre emelkedését követően sem kifogásolta érdemi nyilatkozattal a kézbesítés szabályszerűségét, csupán általánosságban hivatkozott a Pp. rendelkezéseinek megsértésére.

A fentiekben kifejtettek alapján az alperes részéről a kézbesítéssel kapcsolatban nem volt megállapítható olyan jogellenes és felróható magatartás, amely kártérítési felelősségét megalapozná, mivel nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely kizárólag a gazdasági társaság székhelyére történő kézbesítést tekintené szabályszerűnek.

Helytállón foglalt állást az ítéletábra abban a kérdésben, hogy a fizetéseketelenséget megállapító és a felszámolást elrendelő határozat meghozatala során az alperes a Cstv. 24. §-ában és 27. §-ában foglaltaknak megfelelően járt el. Jogszabálysértés e körben nem volt megállapítható.

A Ptk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek, tehát jogellenes és felróható magatartás hiányában az alperes kártérítés megfizetésére nem kötelezhető.

Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet helytállón utasította el a felperes keresetét, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján kötelezte a felperest a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Az alperesnek felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel, így

arról nem kellett rendelkezni.

Budapest, 2012. április 11.

*Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács
Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró*

Vné

A kiadmány hitelével:

tisztviselő